

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ด
สารบัญแผนภูมิ	
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
กรอบแนวคิดการวิจัย	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
1. สภาพทั่วไปของอำเภอโพธาราม	10
1.1. ประวัติอำเภอโพธาราม	10
1.2. อำเภอโพธารามในปัจจุบัน	11
1.3. เทศบาลตำบลชุมพล อำเภอโพธาราม	12
2. สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี	14
2.1. ความหมายและสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	14
2.2. สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี	15

หัวเรื่อง

หน้า

2.3. การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	16
2.4. แนวทางปรับปรุงแก้ไขสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	26
3. สภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดี	27
4. ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อม	35
5. ความเชื่อและความคิดเห็น	43
5.1 ความเชื่อ	43
5.2 ความคิดเห็น	44
6. ความเชื่อเกี่ยวกับปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค	45
6.1 ประวัติความเป็นมา	45
6.2 การเกิดปรากฏการณ์	47
6.3 ความเชื่อเกี่ยวกับพญานาค	48
6.4 คำนานพญานาคสร้างเมือง	49
6.5 ความเชื่อเรื่องบั้งไฟพญานาค	52
6.6 เล่าขานตำนานบั้งไฟพญานาค	54
6.7 หลากหลายประสบการณ์กับพญานาค	57
7. การจัดงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค	58
7.1 กิจกรรมวันออกพรรษา ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11	58
7.2 การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมบั้งไฟพญานาค	59
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	60
8.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม	60
8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	62
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	75
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	75
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	77
การสร้างเครื่องมือ	78

หัวข้อเรื่อง	หน้า
วิธีการและขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	80
บทที่ 4 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัยข้อมูล	82
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
1. สภาพแวดล้อมระยะก่อนการจัดงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค.....	83
1.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ.....	83
1.2 สภาพแวดล้อมทางสังคม	88
2. สภาพแวดล้อมระหว่างงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค.....	90
2.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	90
2.2 สภาพแวดล้อมทางสังคม.....	92
3. สภาพแวดล้อมระยะหลังการจัดงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค	93
3.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	93
3.2 สภาพแวดล้อมทางสังคม.....	94
4. ความคิดเห็นของคณะผู้จัดงาน กลุ่มผู้ให้บริโภคน คนในชุมชนและนักท่องเที่ยว ที่มีต่อการจัดงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค.....	95
4.1 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเตรียมงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค เทศบาลตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย	95
4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค เทศบาล ตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย	97
4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเก็บงานภายหลังงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค เทศบาลตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย	99
5. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อเทศกาลเทศกาลบั้งไฟพญานาค เทศบาลตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย	102

หัวข้อเรื่อง	หน้า
6. ข้อเสนอแนะในการจัดงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค.....	105
6.1 ข้อเสนอแนะของคนในพื้นที่.....	105
6.2 ข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อการจัดงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค ..	106
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	108
วัตถุประสงค์การวิจัย	108
วิธีดำเนินการวิจัย	108
สรุปผลการวิจัย	110
อภิปรายผล	118
ข้อเสนอแนะ	122
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก	130
ภาคผนวก ก แบบสำรวจข้อมูลทางกายภาพ	131
ภาคผนวก ข แบบสำรวจข้อมูลทางสังคม การจัดงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค เทศบาลตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย	139
ภาคผนวก ค แบบสอบถามการวิจัย	143
ภาคผนวก ง หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อการวิจัย...	152
ประวัติผู้วิจัย.....	157

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการเตรียมงานเทศกาล บั้งไฟพญานาค.....	95
2 แสดงระดับความคิดเห็นของประชาชน ต่อการเตรียมงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค เทศบาล ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย.....	96
3 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นในระหว่างการจัดงาน เทศกาลบั้งไฟพญานาค เทศบาลตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย	97
4 แสดงระดับความคิดเห็นของประชาชนระหว่างงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค เทศบาลตำบล จุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย	98
5 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นต่อการการจัดเก็บงาน ภายหลังเสร็จงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค เทศบาลตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย	99
6 แสดงความคิดเห็นต่อการจัดเก็บงานภายหลังเสร็จงานเทศกาลบั้งไฟพญานาค เทศบาล ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย.....	101
7 แสดงสถานภาพทั่วไปของนักท่องเที่ยวต่อเทศกาลบั้งไฟพญานาค เทศบาลตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย.....	102
8 แสดงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อเทศกาลบั้งไฟพญานาค เทศบาลตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย.....	104

สารบัญภาพ

รูปภาพที่	หน้า
1 แสดงผู้คนรอชมปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค บริเวณวัดหลวง อำเภอโพธิ์ชัย.....	2
2 แสดงภาพจำลองการเกิดปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค	3
3 แสดงจุดชมบั้งไฟพญานาคบริเวณวัดจอมนาง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย	12
4 แสดงจุดชมบั้งไฟพญานาคบริเวณวัดหลวง ตำบลวัดหลวง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัด หนองคาย	13
5 แสดงจุดชมบั้งไฟพญานาคบริเวณวัดไทย ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย.	14
6 แสดงบริเวณถนนในตัวเมืองโพธิ์ชัย.....	83
7 แผนที่เทศบาลตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย	84
8 แสดงริมฝั่งแม่น้ำโขงก่อนการจัดงาน	85
9 แสดงการจัดเตรียมสถานที่เพื่อทำพิธีบูชาพญานาค บริเวณวัดไทย	86
10 แสดงตำรวจออกตรวจตราพื้นที่	87
11 แสดงผู้คนเดินเที่ยวชมสินค้าและบริการ บริเวณวัดหลวงขณะรอชม บั้งไฟพญานาค.....	88
12 แสดงผู้คนกำลังเดินเที่ยวงานคอนกลางคืน 18 ค.ค.48 บริเวณวัดไทย	89
13 แสดงกิจกรรมของชุมชนในพิธี	90
14 แสดงเรือไฟบูชาพญานาคในคืนวันเพ็ญเดือน 11	91
15 แสดงผู้คนเฝ้ารอชมปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค บริเวณวัดไทย อำเภอโพธิ์ชัย	92
16 แสดงผู้คนเฝ้ารอชมปรากฏการณ์บริเวณวัดไทย.....	92
17 แสดงความสกปรกหลังเสร็จสิ้นงาน	93

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1	แสดงกรอบแนวคิด (Conceptual Framework)	9
---	---	---

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY